

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4. szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitási díj egy sor
közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyo-
sáron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — krt
Félévre 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szerlemléi rész
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Hivatalos közlemények.

5484 számú honvédelmi miniszteri rendelethez
894

HIRDETMÉNY.

A népfelkelés jelentkezéséről Az 1893 évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek kik a közös hadseregben a hadtengerészetben a honvédségben ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek kik népfelkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva f. évi Október hó 4 én 1857. 1858. 1859. 1860 1861. évben születtek; Október hó 5 én 1862. 1863. 1864. 1865. 1866 évben születtek Október hó 6 án az ajánlati lappal ellátott katonailag ki nem képezett népfelkelők az idegenek és kondorosiak és mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarvason tartózkodó idegenek a városházán személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előjárásnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kiállítására és egyéb kezelésére nézve a községi előjárás és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást. A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelelő levél) kilépti bizonyítvány ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Az itt tartózkodó de (Ausztri

ában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Kelt Szarvason, 1899 évi auguszt. hó 31

Az előjárás

Köztisztületben álló férfiak.

Feltűnő sokat sikkasztanak és csalnak. Az esetek olyan gyakoriak, hogy e részben példátlanul alunk Európában, Török és Oroszországról persze, nem szólunk, mert ezekben mint abszolút államokban sok mindent eltsolnak. Nálunk szabad sajtó van, mely lehetővé teszi a nyilvános ellenőrzést is, azért mégis mennyi mindenféle botrány az, amit eltsolással sikerül s amiben a bűnös büntetlen marad.

Időnként azonban megesik, hogy csalások és sikkasztások, vagy ezekkel egyértékű bűnös visszaélések napfényre kerülnek. Olyankor aztán mindnyájan csodálkozunk, hogy ime ez vagy amaz a villámokba nézni, kibeszélt, népszerű és előkelő állású férfi, kibeszélt egész vármegye vagy város népe vakon megbizott, nem egyéb közönséges sikkasztónál, csalónál vagy okmányhamisítónál. Ha megvan a szenzáció, a közönség alig képes kifogni a nagy álmétkedéséből, mert a lapok jó idejig egyebet

se tesznek, csak újabb meg újabb részleteket közölnek a csalásról, sikkasztásról és a nemrég még köztisztületnek örvendő férfi süllyed, egyre mélyebben süllyed az iszapba, a piszokba és nincsen vége a sok leleplezésnek, míg csak valamelyik fogház vagy börtön kapuja el nem nyeli a híres férfit.

Ekkor aztán a megüresedett nyomába lép a másik köztisztületben álló és kezdődik a komédia elől. És ez így megy esetről esetre; szinte lessük várják: ugyan ki is következik most?

Azt mondjuk erre, hogy komédia. Hát bizony komédia is az, amit a sikkasztó, csaló, szédelő köztisztületben állók velünk véghezvisznek és aztán — komédia az is, ahogy mi jó közönség a nyakunkra neveljük ezeket a köztisztületnek örvendő svindlereket. Csudálatos, hogy ezt a bohózatot kiválóan alkalmas és hálás anyagot még senkinek eszébe nem jutott feldolgozni. Pedig pompásabb kasszadarabot alig lehet elképzelni, mint amilyen ebből válnék.

Vegyük csak sorra a dolgokat. Senki nem hallott még olyan csalóról és sikkasztóról, aki közpénzt lopott vagy néptől pénzt csalt ki, aki nem lett volna legalább is — köztisztületben álló férfi. Ez a legszerényebb kedveskedés, amivel a svindler urakat kitüntetni szokás.

Sajnos azonban, hogy ezt a már megszokott frázist, melyet hamar varunk akárki nyakába is hogy t. i. köztisztületben álló, még csak megcáfolni sem lehet, mert a svindler urak nálunk mindaddig, míg őket nyakon

TÁRCSA.

Petőfi.

Volt nekünk egy fényes meteorunk,
Csendes tűzben ragyogott és égett,
Aztán lehullt lebukott az égről,
Ki tudná megmondani mi vé lett?
Ki tudná a helyet megmutatni,
Hol a költő hamvai pihennek,
Hogy pyramist emeljünk föléje
A legnagyobb magyar földistennek!

Pyramist, mely az égbe tör fel,
Melyre fáradt viharfelhők szállnak,
Amely méltán hirdeté a nevét
Ne csak nekünk, de a nagy világnak! . .
Mely előtt a magyar leborulna
Megcsókolni a csatátér porát,
Mely örökre kebelébe zárta
A magyar föld legnagyobb dalmokát! . .

Mert magyar volt, a mi földünk szüite,
Duna — Tisza délibájos tája
A rónaság volt az ő lelkének
Legkedvesebb mulató tanyája! . . .
A pusztaság, a szabadság képe,
Hol a szem a végtelenbe láthat,
Ide járt ki játékkát csodálni
A csalóka ringó délibábnak! . .

Itt merengett a furulya hangon,
Páztortüzek fellobogó lángján,

Melyek mint a csillagok ragyogtak
Őszi napok csendes éjszakáján . . .
Itt daczolt a romboló viharral,
Amely zugva szállt a pusztán végig,
Itt tanult a villámokba nézni.
Mely a felhők kebelében fénylik!

Vadvirágos róna délibábjá,
Páztortüze, síró furulyája,
Azok csalták azt a sok szelid dalt
Az ő szentelt, ihletett ajkára,
S az az ének, az a „Talpra magyar!”
Mely ajkáról a szívekbe áradt,
Hortobágyi végtelen pusztáknak
Egetverő viharából támadt! . . .

Rajongása hazaszeretete
Zászló alá szólította őt is,
Segeres vári csataterén halt meg . .
— Milyen fényes, nagy-zertű poézia! —
Ott esett el, hol a halottakat,
Egyetlenegy közös sírnak adják,
Ott esett el a te nagy bajnokod
Boldogító szent világszabadság! . . .

Hol van a hely, ahol földre roskadt?
Utóljára őt senki sem látta!
Ugy érezzük, mintha most is élne,
Mintha most is miközöttünk járna!
Ki tudja, hogy hol van eltemetve,
Számot ugyan ki tud adni róla?
Mely őt szüite, mely őt felnevelte,
Magyarország az ő koporsója!

Mindenütt az ő porait látjuk,
Bérczek ülén, széles rónaságban,

Mindenütt az ő lelkét érezzük
A virágok szálló illatában!
Bűnös vadgerlece bűgös
Epekedő lelkének a mása,
S a mennydörgés rozsdát robaja
Az ő hangos csatakiáltása!

Mert közöttünk vagy te mindörökké
Szent dalaid ajkainkon élnek,
A te lelked vezető a magyart
Ismeretlen árnyán a jövőnek!
S amidőn a mult időt siratva
Balsikerek rögös útján járunk,
Szellemed lesz ami szövétnekünk,
Költészeted ami imádságunk!

. . . Ha az égbolt elborul felettünk,
S vihar készül, mely fenyeget minket,
Akkor is csak tefeléd fordítjuk,
Napkeletnek könnyes szemünket:
„Törd ki sírod nagy Petőfi Sándor!
Ellenségink romlásunkra vannak,
Azt a régi ragyogó csatadalt
Szavald el még egyszer a magyarnak! . . .
Nusztek Sándor.

Az ördögös asztalfiók.

— Nem tréfa. —

Csudák történnek!
Mert az még csak hagyján, mikor az ember,
az éjjeli órában, egy-két közönséges boszorkánnyal
találkozik; még az is blitri, mikor az ördög pappá
váltva adja a „jó lelkűt“; sőt az meg pláne minden

Locomobil- és cséplőgépgyára.
Legnagyobb faktár ércz és fakoporsókban.

nem csipik és le nem álcázzák, tényleg köztiszteltben álló férfiak kikkel sokszor nagy urak paroláznak, pezsgőznek, konyakoznak, szóval: tivornyáznak. Befolyásosaktól kegyelt férfiak így akiknek kegyét természetesen sokan is keresik.

Nagyon szomorú jelenség ez, de így van. Nálunk nem azt érdemesítik csak a köztiszteltre aki komoly munkával, becsületben tölti el idejét, sőt a ritkább esetekben az ilyent, mert bennünk ez iránt nincsen érzék. Hanem azok tűnnek fel, akik minden dárídóban résztvesznek nyílt házat visznek, pazarul költenek és az „előkelőt” adják. Az ilyen bizonyosan „úr” számba megy, különösen ha sziveskedik az ablaküvegeket boros palackokkal bezuzni a cigány hátán a hegedűt összetörni és — minél több adóságot csinálni. Az ilyen azután az igazi „úr”. Kritizálni nem meri senki, mert rögtön provokáltat és életre halálra párbajozik. És nem is látott senki olyan svindlert, akinek egy csomó lovagias ügye ne volt volna és néhány hónapot bent nem hűselt volna a fogházban, mint nagyságos államfogyó úr.

A svindler urak aztán, már t. i. a köztiszteltben állók kétfélék. Vagy úgynevezett „jó családból” való semmit nem tanult ficurkát, kiket protekció, családi nekszus tolt be bizalmi állásba, ahol felületesen ellenőrzik s ahol úri passziójai mellett, miket a sovány javadalom ki nem elégíthet, hova előbb sikasztóvá lesz, vagy pedig aféle nagyszájú ténsúr, aki pompásan ért a népbolondításhoz s akit így a népkegy emel fel fokról-fokra, sokszor olyan magasra, hogy a jó úr megszédül, fejébe száll a tej s aztán — mert úri passziójai támadnak fent a magasban előbb vagy utóbb szintén csalásra, sikkasztásra, okirathamításra vetemedik.

A svindler urak első kategóriájával szemben előtérbe tolszik az ellenőrzés kérdése. Mert nem kell hinni, hogy csak pajtáság teszi felületessé az ellenőrzést, van ott más hiba is. Gyakorlott, értelmes számvivőnk lehetetlen észre nem vennie, hogy nálunk az intézmények megfelelő ellenőrzés alatt nem állanak és hogy azok, akiknek ezt teljesíteniük kellene, ritkán értik úgy a mesterségüket, hogy

csak egy közepes ügyességű tolvajt is hamarosan rajtacsipni képesek legyenek.

Ez pedig azért van így, mert nálunk a számviteli ügy olyan elhanyagolt szakma, hogy a pályára kevés embernek van kedve rálépni. A baj már az iskolában kezdődik, hol a praktikus ismeretekre, egyebek közt a gyakorlati számolásra is kevés súlyt fektetnek. A reális ismereteknek nálunk általában még ma is alig van becsük. Milyen ellenőrzést gyakoroljon az aki soha sem tanult alaposan számolni?

A diákot a szülék minden esetben úrnak nevelik aki aztán a lehető legnagyobb igénnyel lép a közpályára. Megvan hát benne minden kellék, hogy előbb utóbb svindlerré legyen. Ritkább eset az, hogy szolid, komoly, munkás embert nevelnek a fiúból, mert a szülék is tudják, hogy nálunk hamarabb érvényesül az, aki — bár komoly munkára képtelen — de ügyesen „szerepel”.

Ha nem így volna, — a gazemberek és svindlerok nem is volnának nálunk köztiszteltben és közbecsülésben álló férfiak. Ha nálunk a helyes erkölcsi érzék vezetné az embereket itéletük megalkotásában: a közönség a legelőbb ször megvetéssel fordulna el azoktól, akiket — mai fogalma szerint — csodálatára méltat.

Ha pedig azok, akiknek ez kötelességük, kissé jobban megfigyelnek az ilyen svindlerok életét, bizony nem kellene akkor a leleplezésükre tiz, húsz, sőt olykor több esztendő is és ez esetben jelentékenyen kevesbednének a sikkasztások, melyek hogy ma napirendben vannak: ennek legelső oka az erkölcsi érzék hiánya és a számolni nem tudás. A sok alkotom szüli nálunk a sok tolvajt. Mert ennek tudatára is csak akkor ébred nálunk a jámbor közönség, hogy egy-egy bálványja milyen módján felül költözött, mikor már nyilvánvaló a derék és köztiszteltben álló férfiról, hogy sikkasztott csalat vagy okmányt hamisított.

A tanulság pedig az itt elmondott igazságokból az, hogy kevesebbet kellene henczeznünk és erkölcsi értékünket külsőségekben keresnünk. Mert ha a becsületérzés nem volna általánosságban csak fitogtatás, hanem jellemünk alapfeltétele: lehetetlen volna észre nem vennünk

hogy kik a környezetünkben az igazán becsületre méltó hivatásukat komoly munkával betöltő férfiak és kik a svindlerok.

Ujdonságok.

— **Presbyteri gyűlés.** A szarvasi ág. ev. egyház presbyteriuma szeptember 4-én saját helyiségében gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az augusztus hó 28-án tartott presbyteriális ülés jegyzőkönyvének felolvasása hitelesítése. 2. Az istentiszteletek nyelvi kérdésében határozat hozatal. 3. A f. évi körkérlezi jelentések felolvasása.

— **Iskolaszék.** A községi iskolaszék aug. 31. délután K utli k Endre isk. elnök vezetése mellett ülést tartott, a melyen a harmadik ker. ovoda dajkái állása öv. Kloczka Sámuelnéval lett betöltve, az ovodának játékszerekkel való ellátása lett el határozva, nem különben az is, hogy a hitfelekezeti iskolaszékek elnökei felkérőnek az iránt, hogy a tanítókhöz felhívást intézzenek, ne fogadják el az ovodaköteles növendékeket az iskolába, de az ovodába való járásra utasítsák. Az iskolai ügyeknél tudomásul vették az igazgatónak eddig teljesített intézkedéseit, a közigazgatási bizottságnak az iskolák ügyét illető határozata alapján az összes iskolákban a beiratások szept. 1-15-ig eszközöltetnek s a ki ez idő alatt be nem iratkozik mint mulasztó pénzbírsággal fog sújtaní. Olvasókönyvvül, mintán Molnár tanító saját olvasókönyvének kiadásáról lemondott, a miniszterileg engedélyezett Kun-Fülöp Csah-téle lett elfogadva. A községi iskolák felszerelése megrendeltetett s e mellett több kisebb ügy elintéztetett.

— **Tanítói járáskör.** Békésvármegye általános tanító-egyesületének szarvasi járásköre a mely három év óta folyton küzött a megalakulással — végre aug. 15-én megalakult. Re z e i S y l r i u s megyének kiváló tevékenységű kir. tanfelügyelője megünne a folytonos próbálkozást, megbizta a szarvasi községi iskolák igazgatóját, hogy a járáskört a költözött tagokkal, községi tanítók és óvónőkkel alakítsa meg. A megalakítás a megalapításnak megfelelően aug. 15-én eszközöltetett a mikor a tisztviselés is meg lett választva még pedig B u k o v i n s z k y Mihály elnök, H e n s z l e r Mariska alelnök, M a t a s c h Pál jegyző M i h á l t i Emma pénztárnok, M a r c s e k Jolán könyvtárnok. A járáskör okt. hónapban tartja ösz. gyűlést a községi ipariskola termében.

— **Beiratás.** A szarvasi főgymnasiumban polgári leányiskolában nem különben az összes népiskolákban elseje óta folynak a beiratkozások. A tanév a

napi dolog, hogy egy-egy mihaszna lidérez szelid oldalnyilamlást bocsát az éjjel-köborlóra; hanem amiről engem egy barátom értesít: az már aztán valami!

Akinek rendben vannak az idegei, olvassa el az alábbiakat. Ugy adom tovább, a hogy vettem.

... Gabányi Árpád, a nemzeti színház jeles művésze, 1881 óta foglalkozik a s p i r i t i z m u s s a l. Ekkor győződött meg ennek a felséges t u d o m á n y n a k az igazságairól. Azóta állandóan tart seanezokat a lakásán s ilyen alkalmakkor oly meglepően csodás jelenések tanuja volt, hogy azok meggyőző hatására mindazok, kik ez igazi csodáknak tanúi voltak, megadták magukat és a spiritizmus legteljesebb hívei lettek.

A Gabányi házi szelleme az ifjabb báró Wesselényi Miklós. Érdekes, hogy miképpen ismerkedett meg Gabányi a dícső „árvizi hajós” szellemével. Megmagyarázhatatlan rokonszenvből — ugyanis — a báró szelleme igen gyakran jelentkezett Gabányiéknál. Néha nem is gondoltak szellemidézésre s imo egyszerre nyilvánulások történtek. . . Világos nappal, déli időben, midőn éppen ebédeltek, hirtelen kopogás hallatszott a szobában a falakon, — az asztal megmozdult s oly zörgést, tánczolászt vitt végbe, hogy abban kellett hagyni az evést. A szellem jelentkezett s értésül adta, hogy társalogni akar. Ehhez persze médiumra volt szükség, a mire Gabányi kis fia, István, ajánkozott s csakhamar megindult a társalgás.

- Ki van itt? Kérde Gabányi.
- Szellem. Volt a válasz.
- Kinek a szelleme?
- Báró Wesselényi Miklósé.
- Az árvizi hajósé?
- Asé.

Gabányi ekkor elhatározta, hogy kísérletet tesz a szellem kísérésére s azért így szólt:

— Én kételkedem abban, hogy a Wesselényi szelleme jár itt és kételkedni fogok mindaddig, míg bizonyítékokat nem kapok. Van erre mód?

— Van. Szólt a szellem. Zárják be a lakásnak minden ajtaját és számlálják meg pontosan a személyeket, a kik itt vannak. Aztán tegyenek egy bekormozott iv papírost az íróasztal föléjére és azt a fiókot is zárják be.

Gabányi így tett. S lakásában nem volt senki más, mint ő maga, a felesége, a fia mint médium s egy cselédleány.

Kövés idő múlva aztán az asztalfiókból zörgés hallatszott. . . Gabányi kinyitotta s leirhatlan megdöbbenésére az imént letett kormos lapon egy hatalmas férfikéz tenyerének és öt ujjának a legpontosabb lenyomata volt látható. Gabányi o rajtot gondosan megőrizte s azóta sokaknak megmutatta; orvosok is látták s azt mondják, hogy a kéz lenyomatán a legfinomabb bőrrezegek is láthatók, pontosan kivethető az epidermisnek minden pórusa. . . Ha tetszik valakinek kételkedhetik abban, hogy az a Wesselényi kezenyoma lenne; de az egyszer bizonyos, hogy a házban jelen voltak közül egyáltalán nem hasonlít egyiknek a kezéhez sem.

Hát a napokban mi történt!

Raoul Chelard francia író egy párisi seaneban az I. Napoleon szellemétől azt a megbízást kapta, hogy írjon róla egy művet, még pedig eddig ismeretlen új források alapján. I Napoleon szelleme sorban megjelenő a levéltárakat, melyekben rejtve maradt okiratok és feljegyzések találhatóak. Chelard csakugyan megtalálta a megjelölt adatokat s azokat összeszedvén, Budapestre jött, a hol (mint Wekerle Sándor volt miniszterének

vendége) már hónapok óta dolgozik a nagy monografián. Szeptember vége felé azonban, a mi Chelard barátunk akadályokra bukkant. Ellentmondó adatokat talált, a melyek között nem bírt eligazodni. Felkereste tehát Hoek János orsz. képviselőt, ki a párisi médiummal összeköttetésben áll s kérte, hogy írta Párisba a médiumnak, hogy az a Napoleon szellemétől felvilágosításokat kérjen.

Hoek feleslegesnek tartván minden hosszadalmaskodást, a francia történelmet elvezette Gabányihoz. Itt aztán a Gabányi fiát, — a médiumot, a ki francziául egy szót sem tud, — leültették kezébe írónt adtak s idezték I. Napoleon szellemét. Chelard az ő szopora párisi kiejtésével adta fel a kérdéseket s Gabányi bár tud francziául, csak nehezen értette a gyors beszédet. De ki írja le meglepetésül, mikor látja, hogy fiánemesak megértette a kérdéseket, de azokra válaszol is. Válasza magyarul szólt ugyan, de csupa oly dolgokra vonatkozott, a miket csak a francia író ismerhetett. Chelard izgatott lett és további kérdéseket adott a médiumnak. A szellem azonban nemsokára elhallgatott. Gabányi ekkor sötét ülést ajánlott. Alig sötétítették el a szobát: az asztal fölemelkedett és olyan tánczolászt vitt végbe, hogy óriási dörömbölést okozott Gabányi most így szólt:

— Jó szellemek, gondoljátok meg, hogy alattunk a földszinten is laknak, a kiknek alkalmatlan lehet, ha a fejük felett tánczolásztátok az asztalt. Sziveskedjete hát inkább az asztalfiókban adni jelét ittleteteknek.

Erre az asztal megszünt tánczolni s a fiókban támadt rejtjelmes zörgés. A francia író erre egész testében remegni kezdett s rimámkodott, hogy hagyják abban a szellemidézést, mert idegein nem tud uralkodni. . .

főgym. szept. 6-án, a leányiskolánál szept. 4-én s a népiiskolákban pedig szept. 15-én veszi kezdetét.

— **Meghívó.** A szarvasi iparos ifjak önképző körének kebeléből besorozott: újonczok 1899. évi szeptember hó 24-én az „Árpád szálloda” dísztermében zártkörű táncvizsgalmat rendez. Beléptidj: Személyjegy 80 kr. Család-jegy 2 frt. Kezdet 7 és fél órákor.

— **Beiratkozás.** Az iparostanoncziakolába a beiratások az 1899—1900 ik iskolai évre folyó évi szept. 3-án és 10-én vasárnap délutáni 2 órától tartatnak. Ertesítettnek a mesterek és kereskedők, hogy a fent kiírt idő alatt inasikat az iparostanoncziakolai helyiségben az ipariskolai igazgatónál annyiával inkább igyekezzenek beírni, mert a beiratási idő letelte után jelentkezett inások az 1884 évi XVII t. cz. valamint a vallás és közokt. m. kir. miniszternek 1884. évi július hó 29-én 28,093 szám alatt kelt rendelete értelmében meg fognak büntettetni. A tanítás szept. 15-én kezdődik. Szarvas 1899 szept. 3-án. Az ipariskolai igazgató ság.

— **Dalkar.** Mint értesülünk a városunkban szept. 23 és 24 napjain lefolyó ág. ev. egyházi ünnepek emelése céljából egy 100 tagból álló vegyes kar alakult, s B e n k a Gyula főgym. igazgató vezetése mellett már megkezdte tanóráit s a nagy érdeklődésből következőre bizonyosra lehet venni, hogy a dalkar működése az ünnepek egyik fénypontja lesz.

— **Választás.** Az ipariskolai bizottság szept. 30-án ülést tartott, a mikor egyéb intézkedések mellett a lemondás folytán megüresedett rajztanítói állás is betöltött Sziráczky János főgym. rajztanárral.

— **Figyelmeztetés.** A tájfajta lövényessel foglalkozó gazdák figyelmeztetnek, hogy a párosítások e hó 18-án tartatnak meg a tájfajta istálló udvarán.

— **Az ev. gyámintézet és a Luther-társaság közgyűlése.** A magyarhoni egyetemes evang. egyházi gyámintézet és a Luther társaság ez évi szeptember 23-án és 24-én Szarvason közgyűlést tart. A központi bizottság a főgymnasium nagytermében tart ülést a végleges megállapodások céljából. 5 órákor a Luther társaságnak a szarvasi egyház új templomában estélye lesz. Ugyanez estén az Árpádban ismerkedési estély. Vasárnap reggeli félnyolcz órákor az ó templomban Achim Adám szarvasi lelkész imájával és Koren Pál esperes lelkész szent beszédével. Áldást mond dr. Baltik Frigyes püspök gyámintézeti egyh. elnök. Ennek végzetével ugyanabban a templomban fél tíz órákor fog a magyar istentisztelet is megtartatni Plaesko István szarvasi lelkész imájával és Thomay József szegedi lelkész szent beszédével. Áldást mond dr. Baltik Frigyes püspök, gyámintézeti egyh. elnök. Mind a két istentisztelet után offerorium fog beszédeni a gyámintézet nagy szeretetadományára. Ezt követi a közgyűlés a melyet Radvánszky Béla báró nyit meg s Baltik Frigyes dr. püspök elnöki jelentést mutat be. A közgyűlés üszjé től a segélyeket. Délután 5 órákor a Luther társaságnak lesz évi közgyűlése a főgym. dísztermében.

Mikor pedig ezeket a rettenetes dolgokat elbeszéltem Türi Bitskás János szomszédnak, hát azt mondja hogy

— Már ezt — megkövetem kigyelmedet — nem hiszem!

— Mit nem hisz szomszéd?

— Azt az asztaliát...

— De lássa, az a francia író, Hock János országgyűlési képviselő, Wekerle Sándor, a francia házizagadja, Gabányi Árpád az egész családjával mind valamennyien elő és nagyon előkelő emberek, a kiknek a nevét csak úgy „mihasznára” nem lehet ám ezégeresztetni. És azok az urak mind tudják, mert szemtanúi voltak, hogy a Gabányi asztalfőjébe aszelmek járnak.

Az öreg Bitskás aztán erre a beszédre néhány kéteszélű köhintés után így szólt:

— Már uram engedjen meg, ha megkérdem, hogy miféle művész az a Gabányi Árpád?

— Az bizony színész.

— No hát akkor azok a többi urak — tisztesség nem esik mondván, — vagy „b a b p i s t á k” vagy „r e z e n é r o s o k”, de bizonyosan nem igaz hitű k á l v i n i s t á k!... Mert engem, bizony, ötven komédiás so csapna be, ha még egyszer olyan művész is!... Szeretnék én olyan asztaliát látni!...

Még szerettem volna az öreg Nagy Bitskással diskurálni, de biz: ökelme olyan mozdulattal, mint a ki soha se akar többé a spiritizmusról hallani, nagy dobogva elment. Az se mondta: „Bjk-makk befellegzett”...

Színházi krónika.

Szombaton aug. 26-án Johnes Sidney a Gésák világhírű szerzőjének remek zenéjű operettje „A görög rabszolgá” került előadásra.

Az igazgatóság fényes kiállítással és új jelmezekkel mutatta be a darabot.

A szereplők közül — mint legbájosabb jelenség — Barts Aranka említendő, ki énekével és bűvös-bájos tánczával ma is elragadta a közönséget! Kedves behízelgő játéka van, s a görög jelmezekben gyönyörűen nézett ki, nem is csoda, ha a közönség tüntetően tapsolt az ő kedvencének!...

Koppán Margitról is csak dícsőreltel emlékeztetünk meg, ügyesen játszott és nagyon szépen énekelt.

Szirmay Olga most már otthoniasabban érezte magát a színpadon a hangja is jobb volt, de — tekintve, hogy ez idő szerint erősen meg van hűlve — most még nem mondhatunk tehetségéről semmi határozott kritikát, annyit azonban már itt megjegyzünk, hogy ha egy kicsit elevenebb lesz a játéka akkor jó színésznő lesz!

Gömöri (bűvész) és Szentes (főpolgármester) azt hiszem már tudják előre a kritikát és nevetve mondják rá, hogy újabbat mondjak már valamit, de hát én Istenem! nem én vagyok az oka, hogy mindig csak a legnagyobb elismeréssel szólhatok felőle.

Kemény és Békefi is excelláltak.

Általában az egész darab igen jól sikerült, s a közönség egy kellemesen eltöltött est emlékeivel távozott a színházból.

Kedélyes előadás volt a Vasárnap délutáni, „A vén bakancsos ésfia a huszár” cz. népszínmű került színre. Igazán csodálatos, hogy ez a darab sem vonzott nagy közönséget a színházba no de aki ott volt az tapsolt lelkesen. Csupa apróság volt az egész publikum s azok a közbeköltások a melyeket a gyerekek tettek előadás közben többször a színészeket is megnevettették. Kürthy Sarolta és Torday Etel azt hiszem felségesen mulattak alig tudták néha a nevetést vissza tartani, no de mulattunk ott mindannyian. Ajánlhatom a közönségnek a délutáni előadásokat, ott lehet aztán igazán jól elütni az időt, igazi nevető világ van akkor a színházban a színészek ha sírni kellene, akkor is nevetnek!

Ki ne ismerne Gécy Istvánnak „Gyimesi vad virág” című gyönyörű népszínművét? Óriási hatást keltett minden színpadon s egyszerre nevet teremtet szerzőjének.

Azóta is irt Gécy darabot, de ezek meg sem közelítik az elsőt, — kivéve az ördög mátkáját, melyet szintén megdicsérték annak idején.

A vasárnap esti előadásra szintén egy Gécy féle darab „A fekete rigó” volt kitűzve, de bizony ez nem valami különös dolog, sok absurdum van benne.

Koppán Margit játszotta a czimszerepet, mellette jók voltak még Kürthy Sarolta, Kemény Lajos, Szentes János, Rajz Ödön, Tóth Lajos és Gömöri Jenő. Különösen Rajz és Szentes játszottak remekül.

Közönség szép számmal.

Hétfőn aug. 28-án „Náni” került színre. A darab értékét mutatja az a tény, hogy Follinus a szerző 100 arany pályadíjat nyert vele.

Az idegenből magyar földre vetődött sváblélynak Náninak szerelme gyönyörűen van festve ebben a darabban! És Barts Aranka, ki Nánit játszotta szerepének minden részét teljesen átérezte.

Az öreg svábot Füredi játszotta igyekezettel, s ha nem is játszott kifogástalanul, az az egy bizonyos hely jó „blatt” volt; olyan malatságos ábrázotott tudott vágni, hogy néha hangos nevetésre ragadta a közönséget, mely egy évek számát tetszéssel megújráta.

Kiváló alak volt Rajz, a pesti jogászyerek szerepében ezek igazán hálás szerepek az ő számára, ezekben igazán virtuóz, páratlanul jó alakítást nyújtott.

A többi szereplők is mindnyájan a legnagyobb igyekezettel játszottak, s csak az volt a darabnak a hibája, hogy az öreg svábot nem Szentes adta, az lett volna tán nagyszerű egy alakítás, reméljük, hogy erre az igazgató ur azt tudja majd mondani, hogy „no majd máskor úgy tesszük!”

Közönség szép számmal.

A keddi előadás elé mindenki a legnagyobb érdeklődéssel nézett, dehát hogyan, hiszen Kaposy Józsa a debreczeni színház volt primadonnája mutatkozott be a közönség előtt a Lili operettben.

Ez volt a legnagyobb közönség, amelyet ez idén a színházban együtt láttunk, de hiszünk, hogy ezennel még többen is lesznek, mert Kaposy Józsa megérdemli, hogy mikor játszik telt ház legyen.

Kaposy minden tekintetben igazi művésznő. Hangját, mely a szó szoros értelmében elragadóan szép, olyan biztonsággal kezeli, hogy az szinte hihetetlen!

A játéka az meg végzetlenül kedves, olyan csönd volt a színházban mikor játszott, hogy a légyzugást is meglehetősen hallani. Lekötötte mindenkinek figyelmét a kiváló művésznő játéka.

Már amint fellépett a színpadra óriási tapsviharral fogadta a közönség, s három gyönyörű csokrot nyújtott fel az ő ismeretlen kedvencének, mert kedvencünk volt szinte ismeretlenül is, annyi szépet, annyi jót hallottunk felőle olyanoktól, kiknek szavai teljes hitelt érdemlnek, hogy lehetetlen volt előre is meg nem szeretnünk.

S amint a keddi előadás mutatta, nem is esalatoztunk, nagyon de nagyon kielégítette Kaposi Józsa a mi várakozásunkat.

A mikor Kaposy játszani fog, bizonyos, hogy Micseynek mindig telt háza lesz, mert hiszen Kaposy Józsa az egész közönség rajongással csügg.

Igen jól játszottak még Kemény, Szentes, Gömöri és Torday Etel.

A zenekar is jó volt, s a darab pontos betanítása Huber karmestert dícséri.

A közönség teljesen megtöltötte a színházat. Szerdán a „Gyurkovics leányokat,” Herczeg Ferencz kiváló vígjátékát adta elő a társulat.

A darab mely a legszellemesebb magyar társadalmi salongjátékok egyike, méltán volt úgy felkarolva Budapesten, gyönyörködünk benne mi is.

Örömmel kell jelezni, hogy ezuttal egy újabb tehetségről, körül eddig nem volt alkalmunk írni, bővebben szólhatunk. Torday Etel, mint a negyedik Gyurkovics lány olyan remekül játszott, hogy az előadás végén a közönség tüntető tapsal hirta a lámpák elé! Gyönyörű alakítással adta a naiv és mégis hunczut kis nagy leányt, s a milyen kiütően játszott ő egy oly kitögástalanok voltak finom, elágás játékaival Rajz Ödön és Kürthy Sarolta. Jók voltak még F. Barts Aranka és Koppán Margit.

Szentes János remekül selypített, mikor „bófanat”-ot kért, majd meghalt a közönség nevetésben.

Gömöri a tíz gyereket játszotta kitűnően.

Közönség szép számmal.

Csütörtökön, aug. 31-én „Egy kés története” című 3 felvonásos bohózat került színre.

Nem valami mulatságos történet, az első felvonás az épen unalmas volt, míg a másik kettőn nevetünk egy kicsit.

Szentes játszotta a főszerepet, még pedig kiválóan. Aitner Ilka, mint Mongodin ur neje szintén igyekezettel játszott.

Kiváltak a szereplők közül Rajz, Kürthy Sarolta, Gömöri, Tóth és Vajda Ilon, kiknek ma volt először nagyobb szerepe. Elég jól játszott.

Azonban a közönség érthetetlen okból borzasztóan kevés számmal volt, pedig a mi színészeink megérdemelnék a pártolást. Szarvasnak nem volt még alkalma ilyen jó társulatot látni!

Egyre ismét figyelmeztetni akarjuk az igazgató-ságot, azokat a lámpákat melyek a színpad fölött függnek, ne huzgálják mindig tel s alá, tessék valamivel korábban meggyújtani, és úgy beigazítani, hogy ne tüstöljenek. Az ilyen ferdaségek csak az előadást rontják és zavarják.

Jövő heti műsor:

Hétfőn, szept. 4-én zónaelőadás „Botyárkondóje.” Kedden, szept. 5-én bérletben „Coulisier” vígjáték. Szerdán, szept. 6-án bérletben „Babona” újdonság operette. Csütörtök, szept. 7-én, bérletben „40 éves kis leány” vígjáték újdonság. Pénteken, szept. 8-án zónaelőadás „Stern Izsák. Szombaton, szept. 9-én „Bolond” Kaposi felléptével operette újdonság. Vasárnap, szept. 10-én d. u. gyermekelőadás „Tót legény Amerikában. Este Kaposi felléptével „Loszámolás.”

Értesítő szerkesztő: SZIKES ANTAL.

HÁZ ELADÁS.

Benezúr Sándor 1257 sz. alatt lévő háza eladó Értekezni lehet a fenti házszám alatt

2590 tkv. 1899

A verési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajthatónak Pollák Mór és neje Steiner Czeccilia végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a Dr. Steiner János utóajánlata következtében a szarvasi 603 sz. tjkvben Pollák Mór és neje Steiner Czeccilia tulajdonául felvett 1037-38 hrsz. betelkcs házra az árverést 888 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899 év szeptember hó 29 napján dél e. 9 órákor a szarvasi kir. jbrósággnal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881 LX. t-cz 42 § ában jeizett arfolyam mal számított s a 3333/1881 J. A. sz. rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság.

Szarvason 1899 augusztus 16.

M E S Z Á R O S, kir. járásbíró.

6382
1899

Szarvas nagyközség előljáróitól.

Haszonbéri hirdetmény.

Szarvas nagyközség (Békésvármegye) tulajdonát képező a község központján levő Árpád szálló épületében az 1-ső számú zárt helyiség raktár s az emeleten levő 4 szobás lakás bérbeadására a folyó évi szeptember hó 15-én délután 3 órakor a község háza tanácstermében zárt ajánlati verseny tárgyalást fog tartani.

A kérdéses üzlet helyiség csupán fűszer, festék, csemege, rövid és norinbergi üzletül használható, az eddigi évi bérösszeg 834 forint volt.

A bérlet a folyó évi október hó 1-én veszi kezdetét 3 egymás után következő évre terjed.

Miről bérelni szándékozik azzal értesítetnek, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a fent írt határidőn belül adják be és ajánlataikat az ajánlott összeg után járó 10% tól bántó pénzzel lássák el. Kijelentvén hogy az árverési feltételeket ismerik s azokat elfogadják.

Az árverési részletes feltételek az 1-ső jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Szarvason, 1899-ik évi augusztus hó 25-én
Az előljárási nevében:

MELIS JÁNOS,
bíró.

4842—1899

Pályázati hirdetmény.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Kondoros községben a községi írnoki állás a mely 400 frt évi készpénz fizetéssel van javadalmazva lemondás folytán üresedésbe jövéni, fülhívom azokat kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen fölszerelt pályázataikat hozzám f. é. Szeptember 15-ig beadják.

A választás f. é. Szeptember 16-án d. e. 10 órakor fog Kondoros község házában megejteni.

Szarvas, 1899. augusztus 14-én.
S A L A C Z, szbíró.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpallal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hiszszük, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. június hó 8-án.

KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetűt cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Danoson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelettel hiva

WEKERLE SÁNDOR

Ne viseljünk lábbelit a Dr. Högyes féle asbestbélés nélkül.

Nincs többé lábfájás!

sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét Dr. Högyes-fele, az ország világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr. egyszerű 60 kr. homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek s a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pengz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és közzönetnyilvánítások ingyen.

Vizonteladónak megfelelő árendemény.

Általános asbestárú-gyár betéti-társaság, Budapest VI. sziv utca 18.

Eredeti elárultó raktár Békésvármegyében Blon Bóna dícsőre kereskedő B-Csaban.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárművek Budapest 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatunk:

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek,
szekszavágók, répvágók,
kukortéca-morzsolók,
darutok, érc-malmok,
egyszerű acél-ékek.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-csaplógépek, kőbrossok, tisztító-rostók,
aratógépek, szénmalyúk, borotvák.

Lincolni törzsváruunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Sürgöny czim: Nádházy Szarvason.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason

elvállal mindentféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindentféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármí módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók I frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb.
A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít

Kiváló tisztelettel:
Nádházy János.

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában. Szarvason, 1899.

Dicsv. l. színek m. k. sz. l. ago. b. n.

Legnagyobb raktár ércz és fakoporsóknak.